

İstatistik umum müdürlüğü teşkilâtı hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 24/V/1933 - Sayı : 2409)

No.
2203

Kabul tarihi
20 - V - 1933

BİRİNCİ MADDE — İstatistik umum müdürlüğü; umum müdürlük, müşavirlik, bir muavinlik ve on şubeden mürekkeptir.

İKİNCİ MADDE — Umumî müdür, daire işlerini idare ve 1554 numaralı kanun hükümlerini takip ve murakabe; müşavir, yapılacak istatistiklerin ilmî ve teknik esaslarını hazırlamak ve mevcut millî ve ecnebi istatistiklerin tahlil ve mukayesesi ile istatistik tekâmülâtını takip etmek ve tatbik imkânlarını hazırlamakla mükelleftir.

Muavin, muamelâtı umumiyede umum müdüre yardım ve onun tayin edeceği şubelerin faaliyetlerinin tanzim ve idaresinden mesuldür.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Umum müdürlük teşkilâtı, vazaif itibarile aşağıda gösterilen müdürlüklere ayrılmıştır:

I - Maliye istatistikleri şubesi (birinci sınıf müdürlük),

Devlet maliyesile vilâyet hususî idarelerine, belediyelere, memurlara, tapu ve kadastroya ve müessesatı maliyeye ait istatistikler bu şube tarafından tanzim ve tertip edilir.

II - Haricî ticaret istatistikleri şubesi (birinci sınıf müdürlük),

Haricî ticaret istatistikleri bu şube tarafından yapılır.

III - Tasnif şubesi (birinci sınıf müdürlük),

Makinaların işletme ve muhafazası ve dairenin bilûmunun makina tasnif işleri bu şube tarafından yapılır.

IV - Nüfus istatistikleri şubesi (ikinci sınıf müdürlük),

Nüfus hareketleri istatistikleri bu şube tarafından yapılır. Umumî nüfus tahrirlerinden evvel bu tahrirlere ait hazırlıkların icrası dahi bu şubeye aittir.

V - Maarif istatistikleri şubesi (ikinci sınıf müdürlük),

Memleketin umumî maarif hareketleri istatistikleri bu şube tarafından yapılır.

VI - Adliye istatistikleri şubesi (ikinci sınıf müdürlük),

Mahkemeler teşkilât ve faaliyetine, hâkimlere, iflâsçılara, curüm, mazbun, mahkûmlara ve hapisanelere ait istatistiklerle kanunların tatbikat neticelerine ait anketler bu şube tarafından yapılır.

VII - Sanayi ve ticaret istatistikleri şubesi (üçüncü sınıf müdürlük).

Bilûmunun sanayi ve dahilî ticaret istatistiklerinin tanzimi bu şubeye aittir. Ayrıca fiat istatistikleri de bu şube tarafından tanzim olunur. Bu şube umumî sanayi tahrirlerinden evvel bu tahrirlere ait hazırlıkların icrası ile de mükelleftir.

VIII - Ziraat istatistikleri şubesi (üçüncü sınıf müdürlük).

Bilûmunun ziraat istatistikleri bu şube tarafından tertip olunur. Umumî ziraat tahrirlerinden evvel bu tahrirlere ait hazırlıklar da bu şube tarafından yapılır.

IX - Neşriyat ve istihbarat şubesi (üçüncü sınıf müdürlük).

İstatistik yılğının hazırlanması ve umumî neşriyatın icrası ve daireden talep edilecek malûmatın ilzarı bu şubeye aittir. Kütüphanenin idare ve tanzimi, harita ve grafik işleri de bu şube tarafından tedvir olunur.

X - Muamelât şubesi (üçüncü sınıf müdürlük).

Dairenin yazı, zat, bütçe ve masraf, levazım ve ayniyat işleriyle neşriyatın tevzi ve sevki ve sair müteferrik işler bu şube tarafından görülür.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Umum müdür; müşavir ve muavin Başvekilin inhası ve Reiscühurun tasdiki ile ve şube müdürleri umum müdürün inhası ve Başvekilin tasvibi ile, sair memur ve ücretliler umum müdür tarafından tayin olunurlar.

BEŞİNCİ MADDE — Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair olan 1452 numaralı kanunun ikinci maddesine merbut (2) numaralı cetvelde gösterilen istatistik umum müdürlüğü memurlarile bazı dairelerin istatistik şubelerinde bulunan ve derece, adet ve maaşları merbut (A) cetvelinde gösterilen memurların dahi nakilleri suretile vücade getirilen teşkilât kadrosu (B) cetvelinde gösterilmiştir.

ALTINCI MADDE — (B) cetvelinde gösterilen memuriyet dereceleri azamî olup icap ettiği takdirde yüksek dereceler yerine maaşı daha az derecede memur istihdamı caizdir.

On bir ve daha yukarı derecelere yeniden alınacak memurların yüksek mektep mezunu olması şarttır.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunda sayılı vazifeler umum müdürlük şube ve memurlarının aslî vazifelerinden olup umum müdür veya âmir tarafından ilâveten verilecek vazifelerin ifası mecburî olduğu gibi umum müdürlük, icabına göre bir şubeye mensup memurları diğer şubelerde de çalıştırabilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Adliye, Maliye, Maarif, İktisat, Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekâletleri ile Tapu ve Kadastro umum müdürlüğünce yapılan istatistikler badema istatistik umum müdürlüğünce tanzim ve neşredilecektir.

DOKUZUNCU MADDE — Devlet ve memleketin ihtiyaçları için devamlı olarak yapılması lâzımgelen umumî istatistiklerle her sene yeniden yapılması icap edecek istatistiklerin mahiyet, nevi ve şumullerini tayin etmek üzere aşağıda gösterilen şekilde bir (Âli istatistik komisyonu) teşkil olunmuştur.

Bu komisyona vekâlet müsteşarları, Âli iktisat meclisi umumî kâtibi, istatistik umum müdürü, müşavir ve muavini, Darülfünun ve yüksek mektepler profesörlerinden ve millî bankalar ve yüksek sanayi ve ticaret müesseseleri mensupları ile Millî iktisat ve tasarruf cemiyeti idare heyeti azası arasından Başvekâletçe seçilecek zatlar dahildir.

BİRİNCİ MUVAKKAT MADDE — İstatistik umum müdürlüğü 1932 kadrosuna dahil ücretli memurlardan merbut (C) cetvelinde gösterilenlerin ücretlerine tekabül eden maaşlarla teşkilât kadrosuna nakilleri caizdir.

İKİNCİ MUVAKKAT MADDE — İstatistik tahsil etmek ve avdetlerinde İstatistik umum müdürlüğünde istihdam olunmak üzere beş sene müddetle her sene umum müdürlükçe intihap edilecek âli mektep mezunu iki kişiyi Maarif vekâleti, müdürlüğün tayin edeceği müddetle, ecnebi memleketlere gönderecektir.

Bu suretle tahsilden avdet edecek olanlara kadroda münhal olmaması sebebiyle vazife verilemediği takdirde bunların hizmet vecibeleri bir seneden evvel sakıt olmaz.

ONUNCU MADDE — Bu kanun 1 haziran 1933 tarihinden muteberdir.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

23 Mayıs 1933

A - CETVELİ

Derece	Memuriyetin nevi	Maaş	
		Adet	Lira
<i>Adliye vekâleti</i>			
14	İstatistik ve meşriyat müdürlüğü tetkik memuru	2	20
17	» » » kâtabi	1	14
<i>Maliye vekâleti</i>			
7	İstatistik müdürü	1	55
10	» birinci mümeyyizi	1	35
12	» tetkik memuru	1	25
<i>Maarif vekâleti</i>			
İstatistik dairesi			
7	Müdür	1	55
11	Mümeyyiz	1	30
14	Tetkik memuru	1	20
14	Dosya memuru	1	20
14	Harita ve grafik memuru	1	20
17	Kâtip	2	14
<i>İktisat vekâleti</i>			
15	Neşriyat ve istatistik müdürlüğü kâtabi	1	17,5
<i>Umumî ve inhisarlar vekâleti</i>			
İstatistik kalemi			
10	Birinci sınıf mümeyyiz	1	35
11	İkinci » »	1	30
12	Birinci sınıf istatistik memuru	3	25
14	İkinci » » »	6	20
15	İkinci » kâtip	9	17,5
<i>Ziraat vekâleti</i>			
12	İstatistik ve neşriyat müdürlüğü tetkik memuru	1	25
<i>Tapu ve kadastro umum müdürlüğü</i>			
10	İstatistik kalemi memuru	1	35
15	» » kâtabi	1	17,5

B - CETVELİ

İstatistik umum mudurluğu teşkilât kadrosu

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş Lira
<i>Umum müdürlük</i>			
2	Umum müdür	1	125
4	Müşavir	1	90
6	Muavin	1	70
		3	
<i>(1) Maliye istatistikleri şubesi</i>			
(Birinci sınıf müdürlük)			
6	Müdür	1	70
10	Mümeviz (birinci sınıf)	1	35
11	Tetkik memuru (birinci sınıf)	1	30
12	Memur	1	25
14	»	1	20
15	»	1	17,5
		6	
<i>(2) Haricî ticaret istatistikleri şubesi</i>			
(Birinci sınıf müdürlük)			
6	Müdür	1	70
11	Mümeviz (ikinci sınıf)	1	30
12	Memur	1	25
15	»	1	17,5
		4	
<i>(3) Tasnif şubesi</i>			
(Birinci sınıf müdürlük)			
6	Müdür ve makina mütehassısı	1	70
10	Makina mütehassıs muavini	1	35
11	Tetkik memuru (birinci sınıf)	1	30
12	Memur	1	25
14	»	3	20
15	»	5	17,5
17	»	3	14
		15	

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş Lira
<i>(4) Nüfus istatistikleri şubesi</i>			
(İkinci sınıf müdürlük)			
7	Müdür	1	55
10	Mümeyyiz (birinci sınıf)	1	35
12	Memur	1	25
14	»	1	20
		4	
<i>(5) Maarif istatistikleri şubesi</i>			
(İkinci sınıf müdürlük)			
7	Müdür	1	55
11	Mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
14	»	1	20
		4	
<i>(6) Adliye istatistikleri şubesi</i>			
(İkinci sınıf müdürlük)			
7	Müdür	1	55
10	Mümeyyiz (birinci sınıf)	1	35
12	Memur	1	25
14	»	2	20
		5	
<i>(7) Sanayi ve ticaret istatistikleri şubesi</i>			
(Üçüncü sınıf müdürlük)			
8	Müdür	1	45
11	Mümeyyiz	1	30
14	Memur	1	20
15	»	1	17,5
		4	
<i>(8) Ziraat istatistikleri şubesi</i>			
(Üçüncü sınıf müdürlük)			
8	Müdür	1	45
11	Mümeyyiz	1	30
14	Memur	1	20
15	»	2	17,5
		5	

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş Lira
<i>(9) Neşriyat ve istihbarat şubesi</i>			
<i>(Üçüncü sınıf müdürlük)</i>			
8	Müdür	1	45
7	Grafik mütehasısı	1	55
10	Mümeyyiz ve kütüphane memuru	1	35
14	Memur	1	20
15	»	2	17,5
		6	

<i>(10) Muamelât şubesi</i>			
<i>(Üçüncü sınıf müdürlük)</i>			
8	Müdür	1	45
11	Ayniyat ve levazım memuru	1	30
12	Sicil ve dosya memuru	1	25
12	Evrak memuru	1	25
14	Daktilo	1	20
15	Kâtip	1	17,5
		6	

C - CETVELİ

	Adet	Ücret
Makine mütehasısı	1	200
Grafik »	1	125
Makine mütehasısı muavini	1	100
Memur	1	60
		4

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 22 - V - 1933 ve 1/585
Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 22 - V - 1933 ve 4/452
Bu kanunun muzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : 14 2
15 122,216:219,252:254